

dTest: Třetina testovaných sportovních triček obsahovala bisfenoly, některá uvolňovala velké množství mikrovláken

1.10.2026 - | dTest

Sportovní trička mají odvádět pot, rychle schnout a vydržet opakované praní. Test provedený v rámci projektu ToxFree Life for All, kterého se účastní spotřebitelská organizace dTest, ale ukázal, že vedle funkčních vlastností je důležité sledovat také jejich chemickou bezpečnost a dopad na životní prostředí. Z osmnácti testovaných triček obsahovalo sedm bisfenoly a jedno z nich uvolňovalo téměř desetkrát více mikrovláken než nejlépe hodnocený výrobek.

Bisfenoly ve třetině triček

Sportovní oblečení se vyrábí převážně ze syntetických materiálů, například z polyesteru, polyamidu, nylonu nebo elastanu. Tyto materiály dobře odvádějí pot a rychle schnou, při jejich výrobě se však mohou používat různé chemické látky. „Proto jsme u osmnácti sportovních triček dali prověřit mimo jiné přítomnost formaldehydu, zakázaných barviv včetně azobarviv a pěti typů bisfenolů,“ uvádí šéfredaktorka spotřebitelského časopisu dTest Hana Hoffmannová.

Dobrá zpráva je, že formaldehyd ani zakázaná barviva se v žádném z testovaných triček neobjevily. U bisfenolů však byly výsledky podstatně horší. Sedm triček obsahovalo alespoň jeden z pěti sledovaných bisfenolů. V jedenácti výrobcích se tyto látky naopak nenacházely.

Bisfenoly se používají především při výrobě plastů a pryskyřic. Známý bisfenol A (BPA) patří mezi látky narušující hormonální systém. Pozornost si zaslouží také jeho náhrady, například bisfenol F (BPF) a bisfenol S (BPS), které mohou mít podobně problematické vlastnosti. Do textilu se mohou dostat například prostřednictvím chemických přípravků, barviv nebo kontaminovaných recyklovaných materiálů. Z oblečení se přitom mohou uvolňovat do potu a částečně pronikat kůží do těla.

„Jako hranici pro dostatečné hodnocení jsme stanovili 0,8 mg bisfenolů na kilogram materiálu. U dvou triček byl tento limit překročen mnohonásobně,“ vysvětluje Hoffmannová. V případě výrobku 4F Pánské běžecké rychleschnoucí tričko laboratoř naměřila celkem 23,6 mg/kg bisfenolů BPF a BPS. Tričko Under Armour UA Vanish Seamless SS-BLK obsahovalo 61 mg/kg bisfenolu F. Oba výrobky proto v hodnocení nežádoucích látek propadly.

Mikrovlákna zatěžují životní prostředí

Syntetická trička mají i další odvrácenou stránku. Při praní se z textilií uvolňují drobná vlákna, která se mohou s vodou dostávat do vodních toků a následně do moří. Pokud jsou tvořena plastem, například polyesterem nebo polyamidem, jedná se zároveň o mikroplasty. Ty se v životním prostředí rozkládají velmi pomalu a jejich nepříznivé působení na některé organismy je již doložené. Dopady běžné expozice člověka se však stále zkoumají.

V testu sledovala laboratoř množství vláken uvolněných po pátém pracím cyklu. Rozdíl mezi

nejlepším a nejhorším výsledkem byl téměř desetinásobný. Nejlépe hodnocené tričko uvolnilo 144,2 mg vláken na kilogram materiálu. Na opačném konci skončilo tričko Puma Velocity Laufshirt, u kterého laboratoř naměřila 1252,3 mg/kg. Výrobek tak získal za uvolňování mikrovláken nedostatečnou známku.

Množství uvolněných vláken přitom nelze spolehlivě odhadnout pouze podle druhu materiálu. Záleží například na délce a pevnosti vláken, způsobu výroby přize, hustotě a typu úpletu, povrchové úpravě, stáří oblečení i způsobu praní. Mikrovláknata se navíc neuvolňují pouze ze syntetických textilií, mohou pocházet také z bavlny nebo viskózy.

Značka nezaručuje vyšší kvalitu

Vedle chemické bezpečnosti a mikrovláken laboratoř prověřovala také funkční vlastnosti triček. Sledovala například odolnost proti žmolkování, působení kyselého a zásaditého potu nebo změny barev po praní. Většina triček si vedla velmi dobře až dobře. Výjimkou bylo tričko Adidas Runners T-Shirt Genderneutral, jehož materiál se žmolkoval natolik, že v této zkoušce získalo nedostatečnou známku. Ukázalo se tak, že ani značkové oblečení nemusí být automaticky kvalitnější.

„Při nákupu sportovního trička se proto vyplatí nesoustředit se pouze na značku, vzhled nebo cenu. Důležité je zohlednit také materiál, informace o výrobcu a způsobu údržby. Praním při nižších teplotách, s plnou náplní pračky a podle pokynů výrobce lze omezit opotřebení textilu i uvolňování vláken. Z hlediska životního prostředí je vhodné oblečení používat co nejdéle a nekupovat nové kusy zbytečně často,“ shrnuje za dTest jeho šéfredaktorka Hana Hoffmannová.

Výsledky testu sportovních triček jsou k dispozici v říjnovém vydání časopisu dTest a také na webových stránkách organizace.

Projekt ToxFree Life for All (Život bez chemie pro všechny) upozorňuje na širší souvislosti používání chemických látek v každodenním životě. Praktické informace, jak omezit chemickou zátěž domácnosti a kde se nežádoucí látky mohou skrývat, nabízí brožura dTestu Domácnost bez chemie, kterou si mohou spotřebitelé zdarma stáhnout na webu dTestu.

Kontakt pro média:

Lucie Korbeliusová

media@dtest.cz, tel.: +420 604 556 874

<https://www.dtest.cz/clanek-12559/dtest-tretina-testovanych-sportovnich-tricek-obsahovala-bisfenoly-nektera-uvolnovala-velke-mnozstvi-mikrovlaeken>